

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/182/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620202638
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2021:1620202638.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Janou Kurnotovou, v konaní starostlivosti súdu o maloleté deti S.: N. nar. XX.XX.XXXX a T. nar. XX.XX.XXXX, obe zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, Malacky, bytom ako matka, deti rodičov: matky M. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XX a otca S. S., nar. XX.XX.XXXX trvale bytom B. XX, XXXXX Z., D., o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, takto

rozhodol:

Maloletý N. S., nar. XX.XX.XXXX a maloletý T. S., nar. XX.XX.XXXX, sa zverujú do osobnej starostlivosti matky.

Zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok sú oprávnení obaja rodičia.

Otec S. S., nar. XX.XX.XXXX, je povinný počnúc dňom 29.10.2020 prispievať na výživu maloletého N. S., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 150 Eur mesačne a na výživu maloletého T. S., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 150 Eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Zročné výživné na maloleté deti nevzniklo.

Styk otca s maloletými deťmi sa ponecháva bez úpravy.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 29.10.2020 matka žiadala, aby súd rozhodol o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, že zverí maloleté deti do starostlivosti matky a určí otcovi povinnosť prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou 150 Eur mesačne a stretávanie otca s maloletými deťmi ponechá neupravené. K návrhu priložila kópie rodných listov maloletých detí. Počas konania matka vyčíslila náklady na maloleté deti ako náklady na školské pomôcky 10 Eur, strava na obe deti 200 Eur mesačne, obedy v škole 5 Eur, kozmetika 30 Eur, oblečenie 20 Eur, poistenie 10 Eur. Svoje náklady uviedla, ako náklady na mobil a internet 40 Eur, poistenie 32,87 Eur, strava 100 Eur, výdavky na bývanie 150 Eur, splátky úveru 300 Eur s tým, že na vedení domácnosti sa podieľa so svojimi rodičmi.

2. Otec sa k návrhu matky vyjadril tak, že s návrhom matky súhlasí. Súd podľa § 180 Civilného sporového poriadku rozhodol na pojednávaní v neprítomnosti otca maloletých detí, ktorý svoju neúčast na nariadenom pojednávaní ospravedlnil, pričom súhlasil, aby súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

3. Súd sa oboznámil s návrhom, vyjadreniami účastníkov, vykonal dokazovanie výsluchom matky a kolízneho opatrovníka a listinnými dôkazmi založenými v spise, ktorými sú: rodné listy maloletých detí, potvrdenia o návšteve školy maloletých detí, potvrdenie o príjme matky a poberaní prídavkov na deti za rok 2020 a 2021 a potvrdenie o poberaní ročných prídavkov z Nemecka, odpovede na lustrácie v Sociálnej poisťovni a na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový a právny stav.

4. Matka pri výsluchu uviedla, že býva v rodinnom dome u svojich rodičov s deťmi. Jej čistý mesačný príjem je okolo 930 Eur. Otec detí žije v zahraničí v Nemecku. S deťmi je v kontakte telefonicky. Na Slovensko chodí len sporadicky. V zahraničí žije aj s novou partnerkou. V minulosti tam pracoval ako lodník s príjmom okolo 1 700 Eur v čistom, v súčasnosti má už inú prácu, jeho príjem nepozná. Otec má podľa jej vedomostí aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť na jedného svojho plnoletého syna Patrika, ktorý ešte študuje. Matka poberá prídavky na deti z Nemecka spolu vo výške 387 Eur a rodinné prídavky zo SR. Obe deti sú zdravé. Boris je v 9. ročníku ZŠ a Filip v 4. ročníku ZŠ. Otec dlh na výživnom nemá, už dlhodobo posielal 150 Eur na každé z detí v zmysle ich dohody.

5. Kolízny opatrovník uviedol, že zohľadňujúcu rodinnú situáciu ako aj to, že rodičia sa na výške výživného dohodli s podaným návrhom súhlasí.

6. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

7. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

8. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

9. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

10. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

11. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

21. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Záujem maloletého dieťaťa je pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa dieťaťa týkajú vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine).

23. Prihliadajúc na záujem maloletých detí a k stabilite výchovného prostredia dospel súd k záveru, že je namieste zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matky. Maloleté deti sa dlhodobo nachádzajú vo faktickej starostlivosti matky, pričom otec sa už dlhodobejšie zdržiava v zahraničí. Keďže mal súd za preukázané, že rodičia maloletých detí spolu nežijú a starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka, zveril maloleté deti do starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok sú oprávnení obaja rodičia. Napriek zvereniu maloletých detí do starostlivosti matky, rodičovské práva a povinnosti zostávajú otcovi v plnom rozsahu zachované. Oprávnenie rodičov zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok zo zákona náleží rovnako obom rodičom, pričom zasiahnuť do výkonu rodičovských práv a povinností môže súd rodičovi výlučne z dôvodov, ktoré sú uvedené v § 38 Zákona o rodine.

24. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti súd zohľadnil odôvodnené potreby maloletých detí, výkon osobnej starostlivosti matky o maloleté deti a možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca, teda povinného ako aj matky maloletých detí. Cieľom ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď si rodič zodpovedajúcim spôsobom splní svoju vyživovaciu povinnosť. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča, alebo potreby iné. Pri určení výšky výživného v súlade s princípom potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená

príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20.02.2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018). Princíp potenciality príjmov nevyžaduje detailné preukázanie všetkých príjmov povinného, pretože použitím tohto princípu súd podľa charakteru správania sa povinného vymedzuje fiktívny (prezumovaný príjem), ktorý je následne základom pre určenie výživného na dieťa. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31.03.2021, sp. zn. 5Cdo/14/2021).

25. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu, je tiež vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťa. Medzi tie základné patrí najmä bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky. Iba základné bežné potreby dieťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé, alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac.

26. Vzhľadom na vek maloletých detí a ich odôvodnené potreby s prihliadnutím na majetkové pomery oboch rodičov, má súd za to, že výška výživného 150 Eur mesačne na každé z detí, ktorým otec už v súčasnosti na základe dohody rodičov prispieva, je primeraným výživným. Otec pracuje dlhodobo v zahraničí v Nemecku, pričom matka udávala jeho posledný jej známy príjem otca okolo 1700 Eur mesačne. Otec má spolu 3 vyživovacie povinnosti okrem maloletých detí aj na svojho už plnoletého syna Patrika. Matka je zamestnaná podľa doloženého potvrdenia o príjme s čistým mesačným príjmom okolo 930 Eur a má dve vyživovacie povinnosti. Pri určení výšky výživného súd vychádzal z odôvodnených nákladov na maloleté deti, pričom zohľadnil, že matka na uspokojovanie potrieb maloletých detí, okrem prídavkov na deti spolu 51 Eur poberá aj prídavky z Nemecka spolu vo výške 387 Eur mesačne. Maloletý Boris je v 9. ročníku ZŠ a maloletý Filip je v 4. ročníku ZŠ. Matka má s maloletými deťmi bežné náklady zodpovedajúce ich potrebám a veku. Obe deti sú zdravé. Matka si vyživovaciu povinnosť plní v značnej miere výkonom osobnej starostlivosti o maloleté deti, ktorá je postavená na roveň finančnému plneniu. Otec maloletých detí sa z dôvodu jeho dlhodobého pobytu v zahraničí na osobnej starostlivosti o maloleté deti nepodieľa, matke však pravidelne zasiela výživné, na ktorom sa dohodli a s deťmi sa pravidelne kontaktuje.

27. Súd zaviazal otca maloletých detí povinnosťou prispievať na výživu maloletých detí sumou od momentu podania návrhu matky na súd. Zročné výživné, t.j. dlh na výživnom, otcovi nevzniklo, keďže otec prispieval na výživu maloletých pravidelne sumou spolu 300 Eur mesačne za celé rozhodné obdobie, t.j. od podania návrhu matky na súd do dňa vyhlásenia rozsudku.

28. Styk otca s maloletými deťmi súd ponechal bez úpravy, keďže matka navrhla styk neupraviť s čím otec maloletých detí súhlasil a úpravu styku nežiadal. Súd podotýka, že otec má právo sa s maloletými deťmi stretávať, a to po dohode s matkou maloletých detí, ktorá je povinná otcovi kontakt s maloletými deťmi umožniť. V prípade, že by sa rodičia dohodnúť nevedeli, ktorýkoľvek z rodičov sa kedykoľvek môže podaním návrhu na súd úpravy styku s maloletými deťmi domáhať.

29. O trovách konania rozhodol súd s poukazom na ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne v 3 vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení). Ak ide o rozhodnutie vo veciach starostlivosti o maloletého, styku s maloletým alebo inej ako peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. C.m.p.).